Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES [*JULIANE KOKOTT*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2022. gada 16. jūnijā [1]

Lieta C-632/20 P

Spānijas Karaliste
pret

Eiropas Komisiju

Apelācija – Ārējās attiecības – Stabilizācijas un asociācijas nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Kosovu, no otras puses – Elektroniskā komunikācija – Regula (ES) 2018/1971 – Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestāde (*BEREC*) – 35. panta 2. punkts – Kosovas nacionālās regulatīvās iestādes (NRI) dalība šajā iestādē – Jēdzieni "trešā zeme" ["Drittland"] un "trešā valsts" ["Drittstaat"] – Komisijas institucionālā kompetence

I. Ievads

1. Tā dēvētā *BEREC* regula [2] ir Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādes (turpmāk tekstā – "*BEREC*") un *BEREC* atbalsta aģentūras (turpmāk tekstā – "*BEREC* birojs") izveides juridiskais pamats.

2. Regulas 35. pantā it īpaši tiek reglamentēta šo struktūru sadarbība ar trešo valstu nacionālajām regulatīvajām iestādēm (turpmāk tekstā – "NRI"). Balstoties uz šo tiesību normu, ar apstrīdēto 2019. gada 18. marta lēmumu [3] Komisija nolēma, ka Kosovas NRI var piedalīties *BEREC* regulatoru valdē un darba grupās, kā arī *BEREC* biroja valdē.

3. Spānija apstrīd šo lēmumu un konkrēti apgalvo, ka Kosovas NRI dalību nepieļauj tas, ka dažas dalībvalstis, tostarp Spānija, nav atzinušas Kosovu par suverēnu valsti un arī Savienība nav pieņēmusi nostāju šajā jautājumā. Turklāt Spānija apšauba Komisijas kompetenci vienpusēji lemt par šo dalību.

[1] Oriģinālvaloda – vācu.

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1971 (2018. gada 11. decembris), ar ko izveido Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi (*BEREC*) un *BEREC* atbalsta aģentūru (*BEREC* birojs), groza Regulu (ES) 2015/2120 un atceļ Regulu (EK) Nr. 1211/2009 (OV 2018, L 321, 1. lpp.).

[3] 2019. gada 18. marta Lēmums par Kosovas nacionālās regulatīvās iestādes dalību Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādē (OV 2019, C 115, 26. lpp.).

4. Lai gan starp lietas dalībniekiem pastāv būtiskas domstarpības par primāro tiesību aktu prasībām šajos jautājumos, pēc rūpīgākas izpētes šo strīdu var atrisināt, pamatojoties uz *BEREC* regulu, kā arī Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu, kas noslēgts ar Kosovu [4].

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Stabilizācijas un asociācijas nolīgums ar Kosovu

5. Laikā no 2001. līdz 2016. gadam Savienība noslēdza Stabilizācijas un asociācijas nolīgumus (turpmāk tekstā – "SAN") ar Ziemeļmaķedoniju [5], Albāniju [6], Melnkalni [7], Serbiju [8], Bosniju un Hercegovinu [9], kā arī Kosovu. Šajā lietā īpaši nozīmīgs ir ar Kosovu noslēgtais SAN.

6. Apzīmējuma "Kosova" lietojums nolīguma nosaukumā un preambulas sākumā papildināts ar šādu zemsvītras piezīmi, kuras saturs iekļauts arī preambulas 17. apsvērumā:

"Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244 (1999) un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju."

7. SAN ar Kosovu 2. pantā arī aplūkots jautājums par Kosovas kā neatkarīgas valsts atzīšanu:

"Neviens termins, formulējums vai definīcija, kas izmantota šajā nolīgumā, tostarp tam pievienotajos pielikumos un protokolos, nenozīmē to, ka ES atzīst Kosovu par neatkarīgu valsti, kā arī nenozīmē, ka atsevišķas dalībvalstis Kosovu par tādu atzīst, ja iepriekš nav to izdarījušas."

8. SAN par Kosovu 111. pants attiecas uz elektronisko sakaru tīkliem un elektronisko sakaru pakalpojumiem:

"Sadarbībā galvenā uzmanība tiek pievērsta prioritārām jomām, kas saistītas ar ES *acquis* šajā jomā.

Puses jo īpaši stiprina sadarbību elektronisko sakaru tīklu un elektronisko sakaru pakalpojumu jomā ar šādu galveno mērķi: Kosova piecos gados pēc šā nolīguma stāšanās spēkā pieņem ES *acquis* šajā nozarē, īpašu uzmanību pievēršot tam, ka tiek nodrošināta un nostiprināta attiecīgo regulatīvo iestāžu neatkarība."

9. Līdzīgi noteikumi izklāstīti ar Ziemeļmaķedoniju noslēgtā SAN 95. pantā, ar Albāniju noslēgtā SAN 104. pantā, ar Melnkalni noslēgtā SAN 106. pantā, ar Serbiju noslēgtā SAN 106. pantā un ar Bosniju un Hercegovinu noslēgtā SAN 104. pantā.

[4] Stabilizācijas un asociācijas nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Kosovu, no otras puses (OV 2016, L 71, 3. lpp.).

[5] Stabilizācijas un asociācijas nolīgums starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, no otras puses (OV 2004, L 84, 13. lpp.).

[6] Stabilizācijas un asociācijas nolīgums starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Albānijas Republiku, no otras puses (OV 2009, L 107, 166. lpp.).

[7] Stabilizācijas un asociācijas nolīgums starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Melnkalnes Republiku, no otras puses (OV 2010, L 108, 3. lpp.).

[8] Stabilizācijas un asociācijas nolīgums starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Serbijas Republiku, no otras puses (OV 2013, L 278, 16. lpp.).

[9] Stabilizācijas un asociācijas nolīgums starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Bosniju un Hercegovinu, no otras puses (OV 2015, L 164, 2. lpp.).

B. BEREC regula

10. Ar *BEREC* regulu tika atcelta Regula (EK) Nr. 1211/2009[10], ar kuru sākotnēji tika izveidota *BEREC* un *BEREC* birojs.

11. Saskaņā ar *BEREC* regulas 5. apsvērumu *BEREC* darbojas kā forums NRI savstarpējai sadarbībai un NRI sadarbībai ar Komisiju, palīdzot tām pildīt visus pienākumus saskaņā ar Savienības tiesisko regulējumu. *BEREC* tika izveidota, lai nodrošinātu īpašas zināšanas un lai darbotos neatkarīgi un pārredzami.

12. *BEREC* regulas 13. apsvērumā ir aprakstīts *BEREC* uzdevums:

"*BEREC* būtu jānodrošina īpašas zināšanas un jāpanāk – ar savu neatkarību, kvalitatīviem padomiem un informāciju, pārredzamām procedūrām un darbības metodēm un neatlaidību savu uzdevumu izpildē –, lai tai uzticētos. *BEREC* neatkarībai nebūtu jāliedz tās regulatoru valdei apspriest darba grupās sagatavotos projektus."

13. *BEREC* regulas 20. apsvērums attiecas uz sadarbību ar trešo valstu iestādēm:

"*BEREC* vajadzētu būt tiesībām izveidot tādus darba mehānismus ar kompetentām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un padomdevējām grupām, ar kompetentām trešo valstu iestādēm un ar starptautiskām organizācijām, kam nebūtu jārada juridiskas saistības. Šādu darba mehānismu mērķis varētu būt, piemēram, sadarbības attiecību izveide un viedokļu apmaiņa par regulatīviem jautājumiem. Komisijai būtu jānodrošina, lai nepieciešamie darba mehānismi atbilstu Savienības politikai un prioritātēm un lai *BEREC* darbotos savu pilnvaru un esošās iestāžu sistēmas ietvaros, un lai netiktu uzskatīts, ka tā pārstāv Savienības nostāju sabiedrībā vai rada Savienībai starptautiskas saistības."

14. Arī *BEREC* regulas 34. apsvērums attiecas uz sadarbību ar trešo valstu iestādēm:

"Lai vēl vairāk paplašinātu elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma konsekventu īstenošanu, regulatoru valdē, darba grupās un valdē būtu jāļauj piedalīties trešo valstu, piemēram, EEZ/EBTA valstu un kandidātvalstu, regulatīvajām iestādēm, kas ir kompetentas elektronisko sakaru jomā, ja minētās trešās valstis ir noslēgušas attiecīgus nolīgumus ar Savienību."

15. Saskaņā ar *BEREC* regulas 3. panta 1. punktu *BEREC* rīkojas Viesabonēšanas regulas[11], Regulas par piekļuvi atvērtam internetam[12] un Direktīvas par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi[13] piemērošanas jomā. Saskaņā ar regulas 3. panta 2. punktu šajā jomā *BEREC* it īpaši cenšas nodrošināt elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma konsekventu īstenošanu šā panta 1. punktā minētajā darbības jomā.

[10] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2009. gada 25. novembris), ar ko izveido Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādi (*BEREC*) un biroju (OV 2009, L 337, 1. lpp.).

[11] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 531/2012 (2012. gada 13. jūnijs) par viesabonēšanu publiskajos mobilo sakaru tīklos Savienībā (OV 2012, L 172, 10. lpp.).

[12] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2120 (2015. gada 25. novembris), ar ko nosaka pasākumus sakarā ar piekļuvi atvērtam internetam un groza Direktīvu 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem un Regulu (ES) Nr. 531/2012 par viesabonēšanu publiskajos mobilo sakaru tīklos Savienībā (OV 2015, L 310, 1. lpp.).

[13] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) (OV 2018, L 321, 36. lpp.).

16. *BEREC* regulas 3. panta 3. un 4. punktā ir noteikti *BEREC* darba principi:

"3. *BEREC* veic savus uzdevumus neatkarīgi, objektīvi, pārredzami un savlaicīgi.

4. *BEREC* izmanto īpašās zināšanas, kas ir pieejamas [NRI]."

17. *BEREC* regulas 4. pantā ir paredzēts, ka *BEREC* palīdz citām iestādēm saistībā ar elektronisko sakaru regulēšanu. It īpaši tā sniedz konkrētus atzinumus, ieteikumus, kopējās nostājas un paraugpraksi, kas NRI un Komisijai pēc iespējas vairāk ir jāņem vērā.

18. Saskaņā ar *BEREC* regulas 7. pantu *BEREC* regulatoru valdes sastāvā ir viens loceklis no katras dalībvalsts. Katru locekli ieceļ attiecīgās dalībvalsts NRI. Regulatoru valdes locekļus un viņu aizstājējus ieceļ, ņemot vērā gan viņu zināšanas elektronisko sakaru jomā, gan attiecīgās vadītāja, administratīvās un budžeta veidošanas prasmes.

19. Saskaņā ar *BEREC* regulas 8. pantu regulatoru valde un tās locekļi darbojas neatkarīgi un Savienības interesēs.

20. Galvenais noteikums par sadarbību ar trešām valstīm ir *BEREC* regulas 35. pants:

"1. Tiktāl, ciktāl nepieciešams, lai sasniegtu šajā regulā izklāstītos mērķus un veiktu savus uzdevumus, un neskarot dalībvalstu un Savienības iestāžu kompetenci, *BEREC* un *BEREC* birojs var sadarboties ar kompetentajām Savienības struktūrām, birojiem, aģentūrām un padomdevējām grupām, ar trešo valstu kompetentajām iestādēm un ar starptautiskām organizācijām.

Minētajā nolūkā *BEREC* un *BEREC* birojs pēc Komisijas iepriekšēja apstiprinājuma saņemšanas var izveidot darba mehānismus. Minētie mehānismi nerada juridiskus pienākumus.

2. Regulatoru valdē, darba grupās un valdē var piedalīties tādas trešo valstu regulatīvās iestādes, kuru primārā atbildība ir elektronisko sakaru jomā, ja minētās trešās valstis ir noslēgušas attiecīgus nolīgumus ar Savienību.

Saskaņā ar attiecīgajiem minēto nolīgumu noteikumiem tiek izstrādāti darba mehānismi, kuros jo īpaši nosaka būtību, apmēru un veidu, kādā attiecīgo trešo valstu regulatīvās iestādes bez balsstiesībām piedalās *BEREC* un *BEREC* biroja darbā, tostarp noteikumi par dalību *BEREC* īstenotās iniciatīvās, finanšu iemaksām un *BEREC* birojam paredzēto personālu. Attiecībā uz personāla jautājumiem minētie mehānismi visos gadījumos atbilst Civildienesta noteikumiem.

3. [..]"

C. Apstrīdētais Komisijas 2019. gada 18. marta lēmums

21. 2019. gada 18. martā Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu kopā ar pieciem līdzīgiem lēmumiem par Melnkalnes NRI [14], Ziemeļmaķedonijas NRI [15], Bosnijas un Hercegovinas NRI [16], Serbijas NRI [17] un Albānijas NRI [18] dalību *BEREC*.

22. Apstrīdētā lēmuma pirmajos divos apsvērumos ir atsauce attiecīgi uz LES 17. panta 1. punktu un *BEREC* regulas 35. panta 2. punktu.

23. Apstrīdētā lēmuma nosaukuma zemsvītras piezīme un šā lēmuma pielikuma 1. punkta 1. apakšpunkta zemsvītras piezīme par apzīmējumu "Kosova" atkārto attiecīgās SAN ar Kosovu zemsvītras piezīmes [19]:

"Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju."

24. Apstrīdētā lēmuma 3. apsvērums ir formulēts šādi:

"Saskaņā ar 111. pantu [SAN ar Kosovu] sadarbībā elektronisko sakaru jomā galvenā uzmanība jāpievērš prioritātēm, kas saistītas ar ES *acquis* šajā jomā. Pusēm jo īpaši jāstiprina sadarbība elektronisko sakaru tīklu un elektronisko sakaru pakalpojumu jomā, īpašu uzmanību pievēršot tam, ka tiek nodrošināta un nostiprināta attiecīgo regulatīvo iestāžu neatkarība. Tādējādi Savienība un Kosova ir noslēgušas nolīgumu [*BEREC* regulas] 35. panta 2. punkta nozīmē."

25. Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 5. apsvērumu "ir piemēroti noteikt darba kārtību Kosovas regulatīvās iestādes dalībai *BEREC* regulatoru valdē un darba grupās un *BEREC* biroja valdē".

26. Attiecīgi apstrīdētā lēmuma 1. pantā ir paredzēts, ka Kosovas NRI var piedalīties *BEREC* regulatoru valdē, *BEREC* darba grupās un *BEREC* biroja valdē.

27. Ar šo dalību saistītie materiāltiesiskie noteikumi ir izklāstīti apstrīdētā lēmuma pielikumā. Tajā ir arī noteikumi par Kosovas personāla iesaistīšanu un Kosovas finansiālo ieguldījumu.

III. Līdzšinējā tiesvedība un lietas dalībnieku apelācijas sūdzības prasījumi

28. Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 19. jūnijā, Spānijas Karaliste lūdza atcelt apstrīdēto lēmumu.

[14] Lēmums par Melnkalnes nacionālās regulatīvās iestādes dalību Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādē (OV 2019, C 115, 6. lpp.).

[15] Lēmums par Ziemeļmaķedonijas Republikas nacionālās regulatīvās iestādes dalību Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādē (OV 2019, C 115, 11. lpp.).

[16] Lēmums par Bosnijas un Hercegovinas nacionālās regulatīvās iestādes dalību Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādē (OV 2019, C 115, 16. lpp.).

[17] Lēmums par Serbijas Republikas nacionālās regulatīvās iestādes dalību Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādē (OV 2019, C 115, 21. lpp.)

[18] Lēmums par Albānijas Republikas nacionālās regulatīvās iestādes dalību Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādē (OV 2019, C 115, 31. lpp.).

[19] Skat. šo secinājumu 6. punktu.

29. Prasības pamatojumam Spānijas Karaliste izvirzīja trīs pamatus. Ar pirmo pamatu tiek apgalvots, ka ir pārkāpti *BEREC* regulas 35. panta noteikumi, jo Kosova neesot "trešā valsts". Ar otro pamatu tiek apgalvots, ka šā panta noteikumi ir pārkāpti arī tāpēc, ka neesot "nolīguma ar Savienību" par Kosovas NRI dalību *BEREC*. Savukārt ar trešo pamatu – ar kuru arī tiek apgalvots, ka minētā panta noteikumi ir pārkāpti, – Spānija pārmet Komisijai, ka tā esot atkāpusies no procedūras, kas izveidota trešo valstu NRI dalībai *BEREC*.

30. Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa noraidīja prasību un piesprieda Spānijas Karalistei segt tiesāšanās izdevumus.

31. 2020. gada 24. novembrī Spānijas Karaliste iesniedza šo apelācijas sūdzību, un tās prasījumi ir šādi:

– apmierināt apelācijas sūdzību un atcelt Vispārējās tiesas 2020. gada 23. septembra spriedumu lietā T-370/19 pret Eiropas Komisiju;

– atcelt Komisijas 2019. gada 18. marta Lēmumu par Kosovas nacionālās regulatīvās iestādes dalību Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādē;

– piespriest atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

32. Eiropas Komisijas prasījumi ir šādi: noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

33. Lietas dalībnieki ir iesnieguši rakstveida apsvērumus. Tiesa nolēma nerīkot tiesas sēdi mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai.

IV. Juridiskais vērtējums

34. Strīda pamatā ir fakts, ka Savienība līdz šim nepārprotami ir atturējusies paust savu nostāju jautājumā, vai Kosovai ir suverēnas valsts statuss starptautisko tiesību izpratnē. To īpaši skaidri parāda ar Kosovu noslēgtā SAN 2. pants un 17. apsvērums. Šā precizējuma pamatā ir fakts, ka dažas dalībvalstis, tostarp Spānija, nav atzinušas Kosovu par suverēnu valsti.

35. Tāpēc Spānija iebilst pret to, ka Komisija ar apstrīdēto lēmumu ir atļāvusi Kosovas NRI piedalīties *BEREC* saskaņā ar *BEREC* regulas 35. pantu. Pēc tam, kad Vispārējā tiesa Spānijas prasību noraidīja, šī dalībvalsts iesniedza šo apelācijas sūdzību, kas ir balstīta uz pieciem pamatiem, kuri skar divus centrālus jautājumus.

36. No vienas puses, ar pirmajiem trim pamatiem un ceturtā pamata pirmo daļu Spānija būtībā apstrīd, ka ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pants un *BEREC* regulas 35. panta 2. punkts ir pietiekams pamats, lai Kosovas NRI varētu piedalīties regulatoru valdē, darba grupās un *BEREC* biroja valdē.

37. No otras puses, it īpaši ar piekto pamatu, kā arī ar ceturtā pamata otro daļu Spānija apstrīd Komisijas institucionālo kompetenci pieņemt apstrīdēto lēmumu.

38. Tomēr vispirms ir jāprecizē, ka – pretēji Spānijas vairākkārtējiem apgalvojumiem – apstrīdētajā lēmumā Kosova nav atzīta par valsti. Gluži pretēji – lēmumā ir divas zemsvītras piezīmes, saskaņā ar kurām nosaukums "Kosova" neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP

Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju. Šīs zemsvītras piezīmes būtībā atbilst ar Kosovu noslēgtā SAN 17. apsvērumam, kā arī līdzīgai zemsvītras piezīmei minētajā nolīgumā un skaidri parāda, ka, tāpat kā SAN, arī apstrīdētajā lēmumā nav paredzēts (netieši) atzīt Kosovu par valsti.

39. Tā kā Kosovas atzīšana nav notikusi, šajā tiesvedībā nav jālemj, kādā mērā Savienības iestādes var veikt šādu atzīšanu. Tāpēc vairākkārt atkārtotajam Spānijas argumentam, ka Komisija nav kompetenta lemt par šādu atzīšanu, nav nozīmes.

A. Pirmais līdz trešais pamats, kā arī ceturtā pamata pirmā daļa – Kosovas NRI dalība BEREC

40. *BEREC* regulas 35. pants reglamentē sadarbību ar Savienības struktūrām, trešām valstīm un starptautiskām organizācijām. It īpaši saskaņā ar regulas 35. panta 2. punkta pirmo daļu regulatoru valdē, darba grupās un biroja valdē var piedalīties tādas trešo valstu [vāciski "Drittländer", burtiski – "trešās zemes"] regulatīvās iestādes, kuru primārā atbildība ir elektronisko sakaru jomā, ja šīs trešās valstis ir noslēgušas attiecīgus nolīgumus ar Savienību.

41. Atbilstoši apstrīdētā lēmuma 3. apsvērumam ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pants ir šāds nolīgums. Tādējādi ar šo lēmumu Komisija atļāva Kosovas NRI piedalīties *BEREC*.

42. Ar pirmajiem trim pamatiem, kā arī ar ceturtā pamata pirmo daļu Spānija apstrīd Vispārējās tiesas secinājumus, ar kuriem tā ir apstiprinājusi, ka šāda Kosovas NRI dalība ir pieļaujama.

43. Konkrētāk, Spānija apstrīd jēdziena "trešās valstis" [vāciski "Drittländer", burtiski – "trešās zemes"] interpretāciju (pirmais pamats), vispārīgi apstrīd to, ka *BEREC* regulas 35. pants un ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pants ļauj Kosovai piedalīties *BEREC* (otrais pamats), un it īpaši to, ka ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pants ir nolīgums *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta izpratnē (trešais pamats un ceturtā pamata pirmā daļa). Tomēr, jau konkrēti izskatot pirmo pamatu, jāaplūko argumenti, kuriem ir nozīme pārējo pamatu kontekstā.

1. Par pirmo pamatu – jēdziens "trešās zemes" ["Drittländer"]

44. Apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka Kosova ir "trešā zeme" ["Drittland", latviski normā lietots "trešā valsts"] *BEREC* regulas 35. panta izpratnē. Vispārējā tiesa atbalstīja šo viedokli un pārsūdzētā sprieduma 36. punktā konstatēja, ka jēdzienam "trešās zemes" 35. panta 2. punkta izpratnē ir plašāka nozīme nekā jēdzienam "trešās valstis" ["Drittstaaten"] un tas ietver ne tikai suverēnas valstis starptautisko tiesību izpratnē, bet tostarp arī Kosovu.

45. Šajā gadījumā pārsūdzētā sprieduma 29.–35. punktā Vispārējā tiesa atsaucās uz to, ka LESD ir lietots gan jēdziens "trešās zemes" ["Drittländer"], gan jēdziens "trešās valstis" ["Drittstaaten"], proti, tajā abi šie jēdzieni esot nošķirti. Šajā ziņā Vispārējā tiesa atsaucas uz LESD piektās daļas III un VI sadaļas nosaukumiem, kā arī uz 212. un 217. pantu. Tāpēc pārsūdzētā sprieduma 30. punktā tā pauda nostāju, "ka LESD noteikumu par "trešām zemēm" mērķis ir sniegt iespēju noslēgt starptautiskus nolīgumus ar subjektiem, "kas nav valstis"".

46. Ar pirmo pamatu Spānija apgalvo, ka šajā secinājumā ir pieļauta tiesību kļūda. Spānijas skatījumā jēdziens "trešās zemes" var ietvert tikai valstis starptautisko tiesību izpratnē. Saskaņā ar šo viedokli jēdziena "trešās zemes" plaša izpratne piešķirtu tam citādu nozīmi Savienības tiesībās nekā starptautiskajās tiesībās.

47. Savukārt Komisija uzskata, ka, pamatojoties uz dažādiem Līgumu un Savienības tiesību aktu noteikumiem, kuros ir noteikta atšķirība starp "trešām zemēm" un trešām valstīm, šie divi jēdzieni ir jānošķir arī pēc būtības.

48. Manuprāt, pārsūdzētā sprieduma 36. punktā Vispārējā tiesa ir pareizi interpretējusi jēdzienu "trešās valstis" [vāciski "Drittländer", burtiski – "trešās zemes"] *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta izpratnē. Tas izriet jau no *BEREC* regulas 35. pantā minētā jēdziena "trešās valstis" [vāciski "Drittländer", burtiski – "trešās zemes"] interpretācijas, kas veikta, pamatojoties uz klasiskajām interpretācijas metodēm, un atbilst starptautisko tiesību praksei (skat. b) līdz f) apakšnodaļu).

49. Tomēr es neuzskatu, ka ir lietderīgi atbalstīt Vispārējās tiesas argumentāciju, kura sniegta pārsūdzētā sprieduma 29.–35. punktā un saskaņā ar kuru atšķirība starp jēdzieniem "trešā valsts" un "trešā zeme" izriet jau no Līgumu formulējuma (skat. a) apakšnodaļu). Tiesai būtu jāaizstāj šis pamatojums ar apsvērumiem, kas balstīti uz *BEREC* regulu.

a) Par jēdzienu lietojumu Līgumos

50. Runājot par Vispārējās tiesas secinājumiem attiecībā uz jēdzienu lietojumu Līgumos, tā nav ņēmusi vērā, ka ne visās Līgumu valodu versijās tiek nošķirtas trešās valstis un "trešās zemes" vai attiecīgi valstis un "zemes". It īpaši igauņu, latviešu, poļu un slovēņu valodā galvenokārt vai vienmēr tiek lietots *viens un tas pats* jēdziens, proti, jēdziena "trešā valsts" ekvivalents. Tomēr no LESD 198., 208. un 212. panta var secināt, ka arī šajās valodu versijās, izņemot slovēņu valodu, figurē arī jēdziena "zeme" ["Land"] ekvivalenti, piemēram, saistībā ar jēdzienu "jaunattīstības valsts" [vāciski "Entwicklungsland", burtiski – "jaunattīstības zeme"] vai formā "zemes un teritorijas ārpus Eiropas".

51. Turklāt pat valodu versijas, kurās šie jēdzieni lielākoties ir nošķirti, ne vienmēr ir saskanīgas. Piemēram, LESD 67., 77., 78. un 79. panta vācu valodas versijā runa ir par "Drittstaatsangehörigen" ["trešo valstu valstspiederīgajiem"], savukārt, piemēram, franču valodas versijā runa ir par "ressortisants des pays tiers", angļu valodas versijā – "third-country nationals" vai "nationals of third countries", bet dāņu valodas versijā – "tredjelandsstatsborgere", t.i., "trešo zemju" valstspiederīgajiem.

52. Lai gan šis saskaņotības trūkums nebija tik izteikts sākotnējā 1957. gada EEK līgumā, kas bija saistošs tikai četrās valodās, tas bija vērojams arī tajā. Piemēram, 3. panta b) punktā vācu valodas versijā ir minēta Kopienas darbība muitas un tirdzniecības politikas jomā "attiecībā uz "trešām zemēm"" [vāciski "dritten Ländern"], bet pārējās trijās valodu versijās lietots termins "trešās valstis".

53. Tomēr, tā kā dažādās valodu versijas jāinterpretē vienveidīgi [20] un nevienai valodu versijai nav prioritātes pār citām valodu versijām [21], nav tā, ka no nošķīruma starp jēdzieniem "valsts" un "zeme" citās Līgumu valodu versijās obligāti ir secināms, ka tiem ir atšķirīga nozīme.

54. Tāpēc Vispārējās tiesas argumentācijas sākumpunktā, proti, pārsūdzētā sprieduma 29. un 30. punktā izteiktajā apgalvojumā, ka LESD pastāv skaidrs nošķīrums starp jēdzieniem "trešās zemes" un "trešās valstis", ir pieļauta tiesību kļūda.

55. Tomēr, ja Vispārējās tiesas sprieduma pamatojumā ir pieļauts Savienības tiesību pārkāpums, bet sprieduma rezolutīvā daļa izrādās pareiza citu juridisku iemeslu dēļ, šāds pārkāpums nevar būt par pamatu pārsūdzētā sprieduma atcelšanai. Tā vietā šis pamatojums ir jāaizstāj [22].

56. Protams, būtu iedomājams, ka ir iespējams apstiprināt Vispārējās tiesas sniegto LESD noteikumu interpretāciju, pārbaudot šo noteikumu vispārējo sistēmu un mērķi [23]. Tomēr šim nolūkam nepietiek ar pārsūdzētā sprieduma 30. punktā iekļauto Vispārējās tiesas norādi, ka LESD noteikumu par "trešām zemēm" nepārprotams mērķis ir sniegt iespēju noslēgt starptautiskus nolīgumus ar subjektiem, "kas nav valstis". Tā vietā būtu daudz intensīvāk jāizpētī visu to Līgumu noteikumu sistēma un mērķis, kuros dažās valodu versijās ir lietoti jēdzieni "trešās zeme" vai "trešā valsts" vai varbūt pat jēdzieni "zeme" un "valsts".

57. Tomēr šajā lietā tas nav nepieciešams, jo, lai izvērtētu apstrīdēto lēmumu, jēdziens "trešā valsts" [vāciski "Drittländer", burtiski – "trešās zemes"] ir jāinterpretē tikai tā, kā tas lietots *BEREC* regulas 35. pantā. Šīs tiesību normas interpretācija, izmantojot parastās metodes, apstiprina Vispārējās tiesas secinājumus.

b) BEREC regulas 35. panta formulējums

58. Kā pārsūdzētā sprieduma 28. punktā ir atzinusi arī Vispārējā tiesa, jēdziens "trešās valstis" [vāciski "Drittländer", burtiski – "trešās zemes"] *BEREC* regulas 35. panta izpratnē nav definēts ne šajā regulā, ne arī attiecīgajos Līgumu noteikumos.

59. Jānorāda, ka vairākumā *BEREC* regulas 35. panta valodu versiju tiek lietots jēdziens "trešās zemes", nevis jēdziens "trešās valstis" [24]. No tā Komisija secina, ka jēdzienam "trešā zeme" ir cita nozīme nekā jēdzienam "trešā valsts".

60. Savukārt Spānija apgalvo, ka jēdzieni "trešā zeme" un "trešā valsts" semantiski neatšķiras. Vienīgā būtiskā atšķirība starp abiem jēdzieniem ir tikai juridiskās formalitātes pakāpe. Tāpēc sarunvalodā tiek runāts par "zemes" valodu, klimatu vai virtuvi, bet juridiskajā kontekstā tiek runāts par "valsts" atzīšanu.

[20] Spriedumi, 1977. gada 27. oktobris, *Bouchereau* (30/77, EU:C:1977:172, 13. un 14. punkts), 1990. gada 27. marts, *Cricket St Thomas* (C-372/88, EU:C:1990:140, 19. punkts), un 2021. gada 6. oktobris, *Consorzio Italian Management* un *Catania Multiservizi* (C-561/19, EU:C:2021:799, 43. punkts).

[21] Spriedumi, 1990. gada 27. marts, *Cricket St Thomas* (C-372/88, EU:C:1990:140, 18. punkts), un 2021. gada 26. janvāris, *Hessischer Rundfunk* (C-422/19 un C-423/19, EU:C:2021:63, 65. punkts).

[22] Spriedumi, 2008. gada 9. septembris, *FIAMM* u.c./Padome un Komisija (C-120/06 P un C-121/06 P, EU:C:2008:476, 187. punkts), 2017. gada 6. septembris, *Intel*/Komisija (C-413/14 P, EU:C:2017:632, 94. punkts), un 2018. gada 6. novembris, *Scuola Elementare Maria Montessori*/Komisija, Komisija/*Scuola Elementare Maria Montessori* un Komisija/*Ferracci* (no C-622/16 P līdz C-624/16 P, EU:C:2018:873, 48. punkts).

[23] Spriedumi, 1977. gada 27. oktobris, *Bouchereau* (30/77, EU:C:1977:172, 13. un 14. punkts), un 2021. gada 26. janvāris, *Hessischer Rundfunk* (C-422/19 un C-423/19, EU:C:2021:63, 65. punkts).

[24] Tas attiecas uz spāņu, čehu, dāņu, vācu, angļu, franču, īru, grieķu, horvātu, itāļu, ungāru, maltiešu, nīderlandiešu, portugāļu, rumāņu, slovāku, somu un zviedru valodu.

61. Šajā ziņā arī Tiesa jau ir norādījusi, ka [citās valodās] jēdziens "zeme" Līgumos bieži tiek lietots kā jēdziena "valsts" sinonīms [25].

62. Tomēr jēdzieni "valsts" un "zeme" nav arī obligāti jāsaprot vienādi visos gadījumos. Gluži pretēji – jēdziena "trešā zeme" lietošana ļauj attiecīgā gadījumā nošķirt to no jēdziena "trešā valsts".

63. Tomēr *BEREC* regulas 35. panta gadījumā šāds nošķirums jau normas teksta līmenī saskaras ar to pašu problēmu, kas pastāv arī apspriesto LESD noteikumu gadījumā. Iemesls ir šāds – apstāklis, ka primāro tiesību normu igauņu, latviešu, poļu un slovēņu valodas versijās lielākoties netiek nošķirtas "trešās zemes" un "trešās valstis" [26], attiecas arī uz *BEREC* regulas 35. pantu. Turklāt, lai gan primāro tiesību aktu bulgāru un lietuviešu valodas versijās dažkārt tiek lietoti divi atšķirīgi jēdzieni, *BEREC* regulas 35. pantā arī šajās valodu versijās tiek lietots jēdziena "trešās valstis" ekvivalents.

64. Kā jau paskaidrots, atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai vienā no Savienības tiesību normas valodu versijām lietotais formulējums nevar būt vienīgais pamats šīs tiesību normas interpretācijai vai arī tam nevar tikt piešķirta prioritāra nozīme salīdzinājumā ar pārējo valodu versijām [27]. Gluži pretēji – Savienības tiesību normas ir jāinterpretē un jāpiemēro vienveidīgi, ņemot vērā visu Eiropas Savienības valodu versijas. Ja Savienības tiesību teksts dažādās valodu versijās atšķiras, attiecīgā tiesību norma jāinterpretē, ņemot vērā tiesiskā regulējuma, kurā tā ietilpst, vispārējo sistēmu un mērķi [28]. Turklāt interpretāciju var veicināt arī tiesiskā regulējuma tapšanas vēsture [29].

c) BEREC regulas 35. panta regulatīvais konteksts

65. Tādējādi *BEREC* regulas 35. pants jāaplūko tā tiesiskā regulējuma kontekstā, kurā tas ietilpst.

66. Saskaņā ar *BEREC* regulas 35. panta 2. punktu priekšnoteikums dalībai *BEREC* ir attiecīgu nolīgumu noslēgšana starp attiecīgajām trešām valstīm un Savienību. Minētās regulas 34. apsvērumā kā šādu trešo valstu *piemēri* minētas EEZ/EBTA valstis un kandidātvalstis.

67. Tātad, pieņemot šo normu, likumdevējs jebkurā gadījumā bija ņēmis vērā attiecīgās vienošanās par sadarbību elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu jomā, kas ietvertas asociācijas nolīgumos ar Albāniju, Melnkalni un Serbiju, kuras Eiropas Savienība tajā laikā jau bija atzinusi par kandidātvalstīm.

68. Lai gan Kosova nav kandidātvalsts, tomēr atsauce uz kandidātvalsts statusu 34. apsvērumā – kā jau minēts – ir tikai *piemērs* un tāpēc neierobežo iespējamo sadarbības partneru loku.

[25] Spriedums, 2019. gada 12. novembris, *Organisation juive européenne* un *Vignoble Psagot* (C-363/18, EU:C:2019:954, 28. punkts).

[26] Skat. šo secinājumu 50. un 51. punktu.

[27] Skat. šo secinājumu 53. punktu.

[28] Spriedumi, 2016. gada 1. marts, *Kreis Warendorf* un *Osso* (C-443/14 un C-444/14, EU:C:2016:127, 27. punkts), un 2022. gada 24. februāris, *Tiketa* (C-536/20, EU:C:2022:112, 27. punkts).

[29] Spriedumi, 2009. gada 22. oktobris, *Zurita García* un *Choque Cabrera* (C-261/08 un C-348/08, EU:C:2009:648, 57. punkts), 2012. gada 27. novembris, *Pringle* (C-370/12, EU:C:2012:756, 135. punkts), 2013. gada 3. oktobris, *Inuit Tapiriit Kanatami* u.c./Parlaments un Padome (C-583/11 P, EU:C:2013:625, 50. punkts), un 2017. gada 20. decembris, *Acacia* un *D'Amato* (C-397/16 un C-435/16, EU:C:2017:992, 31. punkts).

69. Daudz svarīgāk ir tas, ka vēl pirms *BEREC* regulas pieņemšanas Savienība ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pantā jau bija panākusi vienošanos, kura – kā Vispārējā tiesa ir atzinusi pārsūdzētā sprieduma 49. punktā – būtībā ir tāda pati kā attiecīgie nolīgumi ar kandidātvalstīm Albāniju, Melnkalni un Serbiju. Šis tiesiskais regulējums bija pietiekams šo valstu NRI dalībai. Tāpēc nebūtu saprotams, ja *BEREC* regulas 35. panta 2. punkts neattiektos arī uz vienošanos ar Kosovu.

70. Spānija savā trešajā pamatā gan apgalvo, ka šajā gadījumā Vispārējā tiesa nav izvērtējusi ar Ziemeļmaķedoniju noslēgtā SAN 95. pantu. Atšķirībā no SAN, kas noslēgts ar Kosovu, 111. panta – ar Ziemeļmaķedoniju noslēgtā SAN 95. panta 2. punkta sestajā ievilkumā ir skaidri minēta "sadarbība Eiropas struktūrās" kā joma, uz kuru būtu jākoncentrē sadarbība. Šajā saistībā Spānija atsaucas arī uz citu detalizētas sadarbības dokumentu, proti, ES un Tunisijas rīcības plānu (2013–2017), ar ko īsteno privileģēto partnerību Eiropas kaimiņattiecību politikā [30]. Turklāt ceturtā pamata pirmajā daļā Spānija atsaucas uz nolīgumu, kas ir acīmredzami konkrētāks nekā ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pants un kas izriet no EEZ Apvienotās komitejas lēmuma par EEZ valstu dalību [31].

71. Tomēr *BEREC* regulas 35. panta 2. punkts tika pieņemts nevis īpaši saistībā ar šiem detalizētākajiem paziņojumiem par sadarbību, bet gan arī ņemot vērā Vispārējās tiesas minētos asociācijas nolīgumus. Tāpēc no Spānijas norādītajiem tekstiem nevar secināt, ka šāda skaidra vienošanās par sadarbību Savienības struktūrās ir obligāts priekšnoteikums *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta piemērošanai.

72. Tādējādi jau tiesiskā regulējuma kopsakars starp *BEREC* regulas 35. panta 2. punktu un SAN, kas noslēgti ar Rietumbalkāniem, liecina, ka jēdziens "trešā valsts" *BEREC* regulas 35. panta 2. punktā ietver arī Kosovu.

d) BEREC regulas 35. panta 2. punkta tapšanas vēsture

73. *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta formulējuma tapšanas vēsture apstiprina interpretāciju, kas pamatojas uz tiesiskā regulējuma kopsakaru.

74. Komisijas priekšlikuma [32] 26. panta 2. punkts vēl bija formulēts pārprotami, jo tas paredzēja "sadarbīb[u] ar trešo valstu regulatīvām iestādēm, kas ir kompetentas elektronisko sakaru jomā, ja tās ir noslēgušas attiecīgus nolīgumus ar Savienību". Proti, nebija skaidrs, vai bija nepieciešami nolīgumi ar regulatīvo iestādi vai nolīgumi ar trešām valstīm.

75. Tomēr apspriežu laikā *BEREC* regulas 35. panta 2. punkts tika precizēts, norādot, ka "minētās trešās valstis ir noslēgušas attiecīgus nolīgumus ar Savienību".

[30] Kopīgā priekšlikuma Padomes lēmumam par Savienības nostāju Asociācijas padomē, kas izveidota ar Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumu par asociācijas izveidi starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Tunisijas Republiku, no otras puses, attiecībā uz ieteikuma pieņemšanu par ES un Tunisijas rīcības plāna, ar ko īsteno privileģēto partnerību (2013–2017), īstenošanu (JOIN(2014) 36 *final*, Padomes dokuments 15164/14 ADD 1), 2. pielikuma 73. un 74. punkts

[31] *Decision of the EEA Joint Committee No 274/2021 of 24 September 2021 amending Annex XI (Electronic communication, audiovisual services and information society) and Protocol 37 (Containing the list provided for in Article 101) to the EEA Agreement* [EEZ Apvienotās komitejas Lēmums Nr. 274/2021, ar ko grozīts EEZ līguma XI pielikums (Elektroniskā komunikācija, audiovizuālie pakalpojumi un informācijas sabiedrība) un 37. protokols (101. pantā minētais saraksts) [Neoficiāls tulkojums]] (https://www.efta.int/eea-lex/32018R1971).

[32] Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi (*BEREC*) (COM(2016) 591 *final*).

76. Šis precizējums, tāpat kā *BEREC* regulas 34. apsvērums, liecina, ka Savienība ir pieņēmusi 35. pantu, ņemot vērā faktiski spēkā esošās vienošanās un tādējādi arī vienošanos ar Kosovu, kas ietverta ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pantā.

e) BEREC regulas 35. panta teleoloģiskā interpretācija

77. Visbeidzot, iespēja sadarboties ar Kosovas NRI atbilst arī *BEREC* regulas 35. panta jēgai un mērķim.

78. Šīs tiesību normas mērķis acīmredzami ir veicināt *BEREC* un *BEREC* biroja sadarbību ar citiem elektronisko sakaru regulatoriem. Attiecīgi 20. apsvērumā ir noteikts, ka *BEREC* darba mehānismu mērķis varētu būt sadarbības attiecības un viedokļu apmaiņa par regulatīviem jautājumiem. Taču Spānija neapšauba, ka Kosovā pastāv šīs nozares regulatīvā iestāde.

79. Turklāt no *BEREC* regulas 34. apsvēruma izriet, ka šī sadarbība it īpaši ir paredzēta, lai vēl vairāk paplašinātu elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma konsekventu īstenošanu. Šā paša mērķa labad ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pantā ir noteikts, ka Kosovai ir jāpieņem ES *acquis* šajā nozarē.

80. Tādējādi 35. panta mērķi, kas skaidri izklāstīti *BEREC* regulas 20. un 34. apsvērumā, liecina par labu tam, lai Kosovu uzskatītu par trešo valsti minētās tiesību normas izpratnē.

f) Papildu apsvērumi par starptautiskajām tiesībām

81. Turklāt Spānija apgalvo, ka Komisijas un Vispārējās tiesas veiktā jēdziena "trešā valsts" interpretācija rada atsevišķu starptautisko tiesību subjektu kategoriju, kas nav paredzēta vispārējās starptautiskajās tiesībās.

82. Tomēr Komisija pareizi iebilst, ka starptautiskajās tiesībās nav vispārpiemērojamas jēdziena "trešā zeme" vai "zeme" definīcijas.

83. Piemēram, 1969. gada Vīnes Konvencijā par starptautisko līgumu tiesībām, vismaz Savienības valodās – angļu, franču un spāņu – ir lietots tikai jēdziens "valstis", nevis "zemes". Turpretī, piemēram, 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvencijā par bēgļa statusu, no vienas puses, tiek lietots jēdziens "dalībvalstis" (citās valodu versijās: *Contracting States*, *États Contractants*), bet, no otras puses, – jēdziens "zeme" (*country*, *pays*), it īpaši formā – izcelsmes vai patvēruma zemes.

84. Tomēr it īpaši Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) gadījumā ir redzams, ka arī starptautiskajās tiesībās tiek lietots plašāks "zemes" jēdziens. Saskaņā ar vienīgi angļu valodā saistošo *Articles of Agreement of the International Monetary Fund*[33] II pantu piedalīties var noteiktas "zemes" ("countries"). Pamatojoties uz to, SVF ir uzņēmis dažādas teritoriālās kopienas, kas nav atzītas par valstīm, piemēram, Kosovu[34], kā arī Honkongu, Makao vai Britu aizjūras teritorijas Angilju un Montserratu[35].

[33] https://www.imf.org/external/pubs/ft/aa/pdf/aa.pdf

[34] SVF 2009. gada 29. jūnija paziņojums presei Nr. 09/240 *Kosovo Becomes the International Monetary Fund's 186th Member*.

[35] Skat. dalībvalstu pārskatu vietnē https://www.imf.org/en/Countries.

85. Turklāt Savienības prakse starptautisko tiesību jomā – it īpaši attiecībā uz Kosovu – liecina, ka tā ir gatava slēgt juridiski saistošus nolīgumus ar teritoriālām kopienām, ko tā nav atzinusi par valsti. Papildus ar Kosovu noslēgtajam SAN Savienība ir noslēgusi arī Pamatnolīgumu par vispārējiem principiem Kosovas dalībai Savienības programmās [36]. Turklāt, kā Vispārējā tiesa ir konstatējusi pārsūdzētā sprieduma 31. punktā, Savienība ir noslēgusi nolīgumus ar Palestīnas Atbrīvošanas organizāciju (PAO), Taivānas, Penhu, Kinmenas un Madzu atsevišķo muitas teritoriju, Ķīnas Tautas Republikas Honkongas Īpašās Pārvaldes Apgabala valdību un ar Ķīnas Tautas Republikas Makao Īpašās Pārvaldes Apgabalu.

86. Tāpēc arī apgalvojums par iespējamām pretrunām ar starptautiskajām tiesībām nav pārliecinošs. Tātad pirmais pamats ir jānoraida.

2. Par otro pamatu – Kosovas atzīšana?

87. Ar otro pamatu Spānija iebilst pret pārsūdzētā sprieduma 33. un 34. punktu. Tajos Vispārējā tiesa atgādina, ka Savienība ir atturējusies paust nostāju par Kosovas kā valsts statusu starptautisko tiesību jomā, kā tas izriet no SAN ar Kosovu 17. apsvēruma un 2. panta. Saskaņā ar Vispārējās tiesas viedokli šo piesardzības labad iekļauto norāžu mērķis ir nošķirt "valsts" statusu, no vienas puses, un Kosovas spēju uzņemties saistības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām kā starptautisko tiesību subjektam, kas ietilpst plašākā jēdzienā "trešā zeme", no otras puses.

88. Spānija ar šo pamatu saista dažādus iebildumus pret apstrīdēto lēmumu. Būtībā šī dalībvalsts pārmet Komisijai, ka tā ir pārkāpusi dalībvalstu kompetenci lemt par Kosovas atzīšanu par valsti. Lai gan ne visas dalībvalstis ir atzinušas Kosovu par valsti, Komisija ar apstrīdēto lēmumu to esot atzinusi vismaz netieši un tādējādi – pārsniegusi SAN ar Kosovu noteikumus. Šādi rīkojoties, esot pārkāpts ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pants kopsakarā ar *BEREC* regulas 35. pantu, bet Vispārējā tiesa saistībā ar to nav piemērojusi nekādas tiesiskās sekas.

89. Tomēr nav svarīgi, kā kompetence attiecībā uz valstu atzīšanu ir sadalīta starp Savienību un dalībvalstīm, jo, kā jau esmu paskaidrojusi, šajā lietā nevar būt runa par Kosovas atzīšanu [37].

90. Būtiski ir tas, ka ar Kosovu noslēgtā SAN 111. panta un *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta noteikumi nevar tikt pārkāpti, jo, kā norādīts iepriekš [38], šo tiesību normu mērķis ir integrēt Kosovas NRI *BEREC*.

91. Tātad otrais pamats ir nepamatots un nav jālemj, vai tas ir jauns attiecībā uz prasību pirmajā instancē un tāpēc nepieņemams.

3. Par trešo pamatu – Kosovas NRI dalība BEREC un BEREC biroja valdē

92. Ar trešo pamatu Spānija apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi tiesību kļūdu, interpretējot *BEREC* regulas 35. pantu kopsakarā ar SAN, kas noslēgts ar Kosovu, 111. pantu, jo tā ir secinājusi, ka minētā sadarbība ietver arī dalību *BEREC*. Spānija uzskata, ka ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pants nav pietiekams juridiskais pamats apstrīdētajam lēmumam, jo šajā normā nav skaidri paredzēta Kosovas NRI dalība *BEREC* un *BEREC* birojā.

[36] OV 2017, L 195, 1. lpp.

[37] Skat. šo secinājumu 38. un 39. punktu.

[38] Skat. šo secinājumu 65.–80. punktu.

93. Tādējādi trešā pamata galvenais jautājums ir par to, vai ar Kosovu noslēgtais SAN, it īpaši tā 111. pants, ir "attiecīgs nolīgums" *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta izpratnē – kā to Vispārējā tiesa ir konstatējusi pārsūdzētā sprieduma 49. punktā.

94. Šajā ziņā Spānija pārmet, ka Vispārējā tiesa nav ņēmusi vērā ar Ziemeļmaķedoniju noslēgto SAN, kurā atšķirībā no citiem attiecīgajiem asociācijas nolīgumiem ir skaidri runāts par "sadarbību Eiropas struktūrās". Tomēr, jau apspriežot pirmo pamatu, esmu norādījusi, ka šāds formulējums nav priekšnoteikums nolīgumam *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta izpratnē [39].

95. Turklāt Spānija uzskata, ka Kosovas kā valsts neatzīšana liedz uzskatīt Kosovas NRI dalību *BEREC* par sadarbību saskaņā ar *BEREC* regulas 35. pantu. Tomēr no līdzšinējiem apsvērumiem izriet, ka neatkarīgi no šādas atzīšanas ar Kosovu noslēgtā SAN 111. panta un *BEREC* regulas 35. panta mērķis ir integrēt Kosovas NRI *BEREC* [40].

96. Tomēr Spānija apgalvo, ka ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pantā lietotais sadarbības jēdziens neparedz dalību *BEREC* saskaņā ar *BEREC* regulas 35. panta 2. punktu. Drīzāk pietiktu ar sadarbību saskaņā ar *BEREC* regulas 35. panta 1. punktu, par ko panākta vienošanās ar citiem partneriem. Savukārt Kosovas dalība *BEREC* struktūrās nodrošinātu tai ietekmi uz Savienības tiesību aktu veidošanu, jo šīs struktūras veicinātu tās attīstību.

97. Protams, saskaņā ar apstrīdēto lēmumu Kosovas NRI pārstāvji var piedalīties regulatoru valdē, darba grupās un biroja valdē, un it īpaši sniegt atzinumus.

98. Tomēr, sniedzot atzinumus regulatoru valdē vai biroja valdē, šīm personām nav jāpārstāv Kosovas vai tās NRI nostāja, bet ir jārīkojas bez norādījumiem saskaņā ar apstrīdētā lēmuma pielikuma 1.7. un 3.6. punktu. Saskaņā ar *BEREC* regulas 8. panta 2. punktu un 15. panta 3. punktu arī pārējiem abu valžu locekļiem jābūt tikpat neatkarīgiem. Proti, saskaņā ar 5. un 13. apsvērumu un 3. panta 3. un 4. punktu *BEREC* tika izveidota, lai sniegtu speciālās zināšanas un darbotos neatkarīgi un pārredzami.

99. Tādējādi ar apstrīdēto lēmumu noteiktajai sadarbībai *BEREC* valdēs nav valsts līdzdalības Savienības likumdošanā iezīmju, bet tās mērķis ir vienota regulatīvā prakse, turklāt *BEREC* dokumenti saskaņā ar *BEREC* regulas 4. panta 4. punktu ir tikai "rūpīgi jāņem vērā". Tātad runa ir par regulatīvo iestāžu nesaistošu koordināciju.

100. Tomēr pat šādā sistēmā dalība nenodrošina Kosovas NRI pārstāvjiem izšķirošu ietekmi uz *BEREC* lēmumu pieņemšanu, jo saskaņā ar *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta otro daļu trešo valstu NRI nav balsstiesību.

101. Turklāt, ņemot vērā *BEREC* regulas 35. panta 2. punktā iekļauto norādi uz attiecīgu nolīgumu, piemēram, tādu, kāds panākts ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pantā, nav iebildumu pret to, ka Komisija ir īstenojusi sadarbību ar Kosovas NRI, tai piedaloties saskaņā ar *BEREC* regulas 35. panta 2. punktu, nevis mazāk intensīvi sadarbojoties saskaņā ar 35. panta 1. punktu.

102. Tāpēc arī šis arguments ir nepamatots un viss trešais pamats ir jānoraida.

[39] Skat. šo secinājumu 70. un 71. punktu.

[40] Skat. šo secinājumu 65.–80. punktu.

4. Par ceturtā pamata pirmo daļu – apstrīdētā lēmuma juridiskais pamats

103. Ar ceturtā pamata pirmo daļu Spānija atkal apšauba, vai ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pants ir pietiekams pamats apstrīdētajam lēmumam.

104. Šajā ziņā Spānija it īpaši apstrīd pārsūdzētā sprieduma 72. punktu. Saskaņā ar minēto punktu šīs sanāksmes secinājumiem "nav juridiski nepieciešams prasīt, lai "atvērtība" attiecībā uz trešās valsts NRI "piedalīšanos" tiktu pakārtota īpašai atļaujai, kura piešķirta starptautiska nolīguma ietvaros. Proti, šī atvērtība un "iesaistīšanās noteikumi", kas pieņemti attiecībā uz piedalīšanos *BEREC*, nerada nekādu juridisku pienākumu attiecībā uz šo NRI, jo galu galā tai pašai ir brīvi jāpieņem galīgais lēmums piedalīties *BEREC* saskaņā ar šiem noteikumiem".

105. Savukārt Spānija uzskata, ka *BEREC* regulas 35. panta 2. punkts prasa daudz specifiskāku nolīgumu, piemēram, tādu, kādu pieņēmusi EEZ Apvienotā komiteja.

106. Tomēr esmu jau paskaidrojusi, ka arī šis lēmums nemaina faktu, ka *BEREC* regulas 35. panta 2. punkts tika pieņemts, ņemot vērā daudz mazāk specifiskos nolīgumus ar Rietumbalkānu kandidātvalstīm, kuriem atbilst ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pants [41].

107. Savukārt EEZ Apvienotā komiteja savu lēmumu pieņēma par *BEREC* regulas tolaik jau spēkā esošā 35. panta 2. punkta īstenošanu; ņemot vērā brīdi, kad tika noslēgts SAN ar Kosovu, tas vēl nebija iespējams. Jau tādēļ vien ir loģiski, ka EEZ Apvienotās komitejas lēmums ir detalizētāks nekā ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pants.

108. Tāpēc arī ceturtā pamata pirmā daļa ir nepamatota.

B. Ceturtā pamata otrā daļa un piektais pamats – Komisijas institucionālā kompetence

109. Ceturtā pamata otrajā daļā un piektajā pamatā ir izvirzīti iebildumi pret to, ka apstrīdēto lēmumu pieņēmusi konkrēti Komisija. Tātad tie ir saistīti ar tās institucionālo kompetenci.

110. Ar ceturtā pamata otro daļu Spānija šajā ziņā norāda, ka ļoti jutīgais jautājums par Kosovas atzīšanu prasa, lai par tās NRI dalību *BEREC* lemtu Padome, nevis tikai Komisija, pamatojoties uz LES 17. pantu. Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 81. un 82. punktā to neesot ņēmusi vērā.

111. Ar piekto pamatu Spānija arī apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 76. un 77. punktā Vispārējā tiesa ir kļūdaini interpretējusi *BEREC* regulas 35. panta 2. punktu, uzskatot, ka Komisija var vienpusēji noteikt darba mehānismus, pamatojoties uz tās izpildvaras funkcijām un ārējās pārstāvības pilnvarām.

112. Lai lemtu par šiem pamatiem, jāprecizē kompetenču sadalījums saskaņā ar *BEREC* regulas 35. pantu.

[41] Skat. šo secinājumu 70. punktu.

1. Attiecīgie nolīgumu noteikumi

113. *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta otrajā daļā ir noteikts, ka saskaņā ar pirmajā daļā minēto nolīgumu, ko Savienība noslēgusi ar attiecīgajām trešām valstīm, attiecīgajiem noteikumiem "tiek izstrādāti darba mehānismi, kuros jo īpaši nosaka būtību, apmēru un veidu, kādā [piedalās] attiecīgo trešo valstu regulatīvās iestādes".

114. Tāpēc pirmajā brīdī varētu pieņemt, ka šīs kompetences īstenošanas kārtība izriet no attiecīgā nolīguma starp Savienību un attiecīgo trešo valsti, jo darba mehānisms jāizstrādā saskaņā ar attiecīgajiem minētā nolīguma noteikumiem.

115. Ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pantā šajā ziņā nav nekāda regulējuma. Tātad būtu jādomā par 126. pantā paredzēto Stabilizācijas un asociācijas padomi, kuras iesaistīšanu Spānija pieprasīja Vispārējā tiesā. Tomēr saskaņā ar 128. pantu šī padome var pieņemt lēmumus tikai šajā nolīgumā paredzētajos gadījumos. Taču 111. panta kontekstā šai padomei pilnvaras nav paredzētas. Tātad ar Kosovu noslēgtajā SAN nav ietverti nekādi attiecīgie noteikumi par darba mehānismu izstrādi saskaņā ar *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta otro daļu.

116. Tomēr no tā nevar secināt, ka šādu mehānismu izstrāde ir izslēgta. Drīzāk pārsūdzētā sprieduma 69. punktā, ko Spānija nav apstrīdējusi, Vispārējā tiesa pareizi ir uzsvērusi, ka bez šādiem mehānismiem nevar sasniegt ar Kosovu noslēgtā SAN 111. panta un *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta mērķus. No tā pārsūdzētā sprieduma 70. punktā, kas arī netiek apstrīdēts, Vispārējā tiesa ir pareizi secinājusi, ka atsauce uz attiecīgajiem nolīgumu noteikumiem nozīmē tikai to, ka darba mehānismu izstrāde nedrīkst būt pretrunā šiem noteikumiem.

117. Tāpēc kārtība, kādā tiek īstenotas šīs pilnvaras attiecībā uz Kosovas NRI dalību, ir noteikta vienīgi *BEREC* regulā.

2. Par darba mehānismu izstrādi

118. *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta otrās daļas noteikumā par trešo valstu NRI dalību ir paredzēti darba mehānismi, taču nedz vienpusējs lēmums (skat. b) apakšnodaļu), nedz arī Komisijas pieņemts lēmums (skat. a) apakšnodaļu). Abos aspektos ir pieļautas tiesību kļūdas, kuru dēļ pārsūdzētais spriedums ir jāatceļ.

a) Komisijas institucionālā kompetence

119. Rezultātā Spānija sekmīgi apstrīd Komisijas institucionālo kompetenci pieņemt apstrīdēto lēmumu, kā tā it īpaši ir secināta pārsūdzētā sprieduma 76. un 77. punktā.

120. Saskaņā ar LES 13. panta 2. punkta pirmo teikumu katra Savienības iestāde darbojas saskaņā ar Līgumos noteiktajām pilnvarām un atbilstīgi tajos izklāstītajām procedūrām, nosacījumiem un mērķiem. Šajā tiesību normā ir izteikts institucionālā līdzsvara princips, kas ir raksturīgs Savienības institucionālajai struktūrai, un tas nozīmē – katrai iestādei sava kompetence ir jāīsteno, ievērojot citu iestāžu kompetenci [42].

[42] Spriedums, 2016. gada 28. jūlijs, Padome/Komisija (C-660/13, EU:C:2016:616, 32. punkts).

121. Pārsūdzētā sprieduma 76. un 77. punktā Vispārējā tiesa saskaņā ar minēto tiesību normu vajadzīgās pilnvaras pieņemt apstrīdēto lēmumu secina no Komisijas izpildvaras funkcijām saskaņā ar LES 17. panta 1. punkta ceturto teikumu un tās ārējās pārstāvības pilnvarām saskaņā ar LES 17. panta 1. punkta piekto teikumu. Pilnvaras šajās jomās, kas nebija skaidri nodotas *BEREC*, palika Komisijai.

122. Jau šis kompetenču secinājums tieši no LES 17. panta ir apšaubāms. Izpildvaras pasākumus parasti veic ar deleģētiem aktiem. Taču šim nolūkam LESD 290. panta 1. punktā un 291. panta 2. punktā ir paredzēta skaidra pilnvaru nodošana Komisijai [43]. Savukārt ārējās pārstāvības jomā saskaņā ar LESD 218. panta 2. punktu parasti ir vajadzīga Padomes atļauja.

123. Pārsūdzētā sprieduma 81. punktā Vispārējā tiesa gan atsaucas uz to, ka LES 16. pants var būt par pamatu Padomes pilnvarām [44], un šo judikatūru attiecina arī uz LES 17. pantu. Tomēr Tiesai nav jālemj, vai šāda attiecināšana ir iespējama, jo – pretēji tam, ko Vispārējā tiesa ir konstatējusi pārsūdzētā sprieduma 77. punktā, – *BEREC* regulā ir noteikts, kuras iestādes var izstrādāt darba mehānismus saskaņā ar 35. panta 2. punktu.

124. Protams, *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta otrajā daļā, skatot to atsevišķi, šajā ziņā nav ietverts neviens noteikums.

125. Tomēr saskaņā ar *BEREC* regulas 20. apsvērumu *BEREC* vajadzētu būt tiesībām izveidot darba mehānismus, it īpaši ar trešo valstu kompetentajām iestādēm. Attiecīgi 9. panta i) punktā un 20. panta 6. punkta m) apakšpunktā ir paredzēts, ka regulatoru valde un *BEREC* biroja direktors atļauj noslēgt vienošanos par darba mehānismiem.

126. Savukārt saskaņā ar *BEREC* regulas 20. apsvērumu Komisijai šajā saistībā ir jāveic tikai kontroles funkcija.

127. Konkrēti attiecībā uz sadarbību ar trešām valstīm *BEREC* regulas 35. panta 1. punktā ir paredzēts, ka *BEREC* un *BEREC* birojs izstrādā darba mehānismus pēc Komisijas iepriekšēja apstiprinājuma.

128. Šāds pilnvaru sadalījums starp *BEREC* un Komisiju atbilst *BEREC* regulas koncepcijai. Proti, *BEREC* un *BEREC* birojs nav iestādes, kas paredzētas Komisijas uzdevumu izpildei un kam tādējādi ir no Komisijas atvasinātas pilnvaras, kā Vispārējā tiesa uzskata pārsūdzētā sprieduma 76. punktā. Drīzāk saskaņā ar *BEREC* regulas 5. un 13. apsvērumu, kā arī 3. panta 3. punktu un 8. panta 1. punktu *BEREC* ir jānodrošina speciālās zināšanas un jādarbojas neatkarīgi. To apstiprina 22., 25. un 29. apsvērumā, kā arī 8. panta 2. punktā, 16. panta 1. punkta m) apakšpunktā, 20. panta 3. punktā un 42. pantā noteiktās prasības attiecībā uz tās locekļu neatkarību. Tādējādi regulatoru valdes locekļi, kurus saskaņā ar 7. pantu izvirza VRI, darbojas nevis kā savu attiecīgo VRI pārstāvji, bet piedalās *BEREC* diskusijās kā eksperti. Turklāt, lai nodrošinātu šo neatkarību, *BEREC* birojam saskaņā ar 32. apsvērumu ir piešķirts savs budžets.

[43] Skat., piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvu 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV 2009, L 309, 1. lpp.), 78. un 79. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*) un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93, Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV 2006, L 396, 1. lpp. [labotā versija: OV 2007, L 136, 3. lpp.]), 131.–133. pantu, kā arī *BEREC* regulas darbības jomā – Direktīvas 2018/1972 par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi 117. un 118. pantu.

[44] Spriedums, 2016. gada 28. jūlijs, Padome/Komisija (C-660/13, EU:C:2016:616, 40. punkts).

129. Diez vai būtu savienojami ar *BEREC* neatkarību, ja Komisijai būtu vienpusējas regulatīvās pilnvaras attiecībā uz tās darbu. Arī *BEREC* regulas 20. apsvērumā minētā Komisijas kontroles funkcija attiecas tikai uz konkrētiem jautājumiem un bez *BEREC* vai *BEREC* biroja piekrišanas nevar būt par pamatu konkrētiem konstatējumiem.

130. Tāpēc nepārliecina arī secinājums, ko Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 78. punktā izdarījusi no atšķirīgajiem formulējumiem *BEREC* regulas 35. panta 1. punktā un 35. panta 2. punktā. Tas, ka tikai 35. panta 1. punktā *BEREC* un *BEREC* birojam ir skaidri noteiktas pilnvaras izstrādāt darba mehānismus ar nosacījumu, ka to iepriekš ir apstiprinājusi Komisija, nenozīmē, ka pilnvaru sadalījums 35. panta 2. punktā ir atšķirīgs.

131. *BEREC* regulas 35. panta 1. punkts drīzāk ir vispārīgs noteikums sadarbībai ar trešām valstīm. Regulas 35. panta 2. punktā ir reglamentēts īpašs sadarbības gadījums, kas izpaužas kā trešās valsts NRI dalība regulatoru valdē, darba grupās un biroja valdē. Tomēr 1. punkta vispārīgais noteikums attiecas arī uz šo konkrēto gadījumu, ciktāl 2. punkta speciālais noteikums neparedz atkāpi.

132. Šāda speciāla noteikuma nav attiecībā uz pilnvarām izstrādāt darba mehānismus saskaņā ar *BEREC* regulas 35. panta 2. punktu. Tāpēc 1. punkta vispārīgais noteikums, ka *BEREC* un *BEREC* birojs var izstrādāt darba mehānismus pēc Komisijas iepriekšēja apstiprinājuma, ir piemērojams arī 2. punkta kontekstā.

133. Protams, var pieņemt, ka dalība *BEREC* darbā saskaņā ar *BEREC* regulas 35. panta 2. punktu parasti ir ciešāka sadarbības forma nekā sadarbība saskaņā ar 35. panta 1. punktu. Tomēr arī šajā aspektā nav nepieciešams Komisijas lēmums, jo politisko lēmumu par šo ciešāko sadarbību jau ir pieņēmis likumdevējs. Pieņemot 35. panta 2. punktu, tas ir vispārīgi pieļāvis šo iespēju, un tam tā ir jāapstiprina attiecībā uz konkrēto trešo valsti, noslēdzot minētajā normā paredzēto nolīgumu. Šajā lietā tas to ir izdarījis ar Kosovu noslēgtā SAN 111. pantā. Tajā varēja paredzēt arī citus noteikumus lēmumam par NRI dalību *BEREC*, taču tas netika izdarīts.

134. Tātad pārsūdzētā sprieduma 77. punktā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, secinot, ka darba mehānismu izstrāde attiecībā uz Kosovas NRI dalību ir Komisijas kompetencē.

b) Lēmuma par dalību forma

135. Turklāt ir apšaubāma arī lēmuma par dalību forma.

136. *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta otrajā daļā vācu valodas versijā tiek ļauts *slēgt* "darba vienošanās" ("Arbeitsvereinbarungen"), proti, nav runas par vienpusēju Savienības iestāžu vai citu struktūru lēmumu pieņemšanu.

137. Citās valodu versijās šajā tiesību normā nav tik skaidri norādīts, ka runa par vienošanos. Piemēram, angļu valodas versijā runa ir par "working arrangements", kuri ir jāizstrādā. Jēdzienu "arrangements" var saprast gan kā norunas, gan kā noteikumus, un tāpēc būtu iespējams uzskatīt, ka tos var noteikt vienpusēji. Franču valodas versijā tiek lietots līdzīgs jēdziens "arrangements de travail", kuri ir paredzēti ("il est prévu"). Saskaņā ar spāņu valodas versiju ir jānosaka ("se irán estableciendo") pat "normas de trabajo", t.i., darba noteikumi. Tomēr jēdziens "normas de trabajo", šķiet, ir tulkojuma kļūda, jo citos *BEREC* regulas punktos, kur citās valodu versijās ir runa par darba mehānismiem, spāņu valodas versijā tiek lietots termins "acuerdos de trabajo", t.i., arī runa ir par vienošanos.

138. Tomēr citas atsauces uz darba mehānismiem *BEREC* regulā arī citās valodās skaidri parāda, ka šie teksti nav vienpusēji noteikti, bet gan saskaņoti starp pusēm. Tas it īpaši ir atspoguļots *BEREC* regulas 9. panta i) punktā un 20. panta 6. punkta m) apakšpunktā, saskaņā ar kuriem viens no regulatoru valdes un *BEREC* biroja direktora uzdevumiem ir atļaut noslēgt vienošanos par darba mehānismiem, tostarp ar trešo valstu kompetentajām iestādēm.

139. Taču man šķiet, ka izšķirošais faktors ir *BEREC* regulas 35. panta mērķis, proti, nodrošināt iespēju sadarbībai ar trešo valstu NRI. Tomēr Savienība nevar vienpusēji noteikt sadarbības nosacījumus.

140. Tādējādi Vispārējā tiesa ir pārkāpusi *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta prasības, pārsūdzētā sprieduma 82. punktā secinot, ka Komisijai bija pilnvaras apstrīdētajā lēmumā *vienpusēji* izstrādāt darba mehānismus trešo valstu NRI dalībai.

141. Protams, būtu iespējams apstrīdēto lēmumu uzskatīt par piedāvājumu Kosovas NRI izstrādāt darba mehānismu. Tomēr saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 5. apsvērumu Komisija jau nosaka šo darba mehānismu. Tāpēc pārsūdzēto spriedumu šajā punktā nevar atstāt spēkā, arī ar citu pamatojumu.

3. Starpsecinājumi

142. No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, kā ir jālemj par ceturtā pamata otro daļu un piekto pamatu.

143. Tā kā tagad ir konstatēts, ka lēmumu par Kosovas NRI dalību pieņem *BEREC* un *BEREC* birojs pēc tam, kad to ir apstiprinājusi Komisija, tātad nevis Padome, ceturtā pamata otrā daļa ir jānoraida.

144. Turpretī piektais pamats ir pamatots, jo Komisija nebija pilnvarota pieņemt apstrīdēto lēmumu.

145. Tāpēc pārsūdzētais spriedums ir jāatceļ.

V. Par prasību Vispārējā tiesā

146. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmo daļu, ja Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu, tā var pati taisīt galīgo spriedumu attiecīgajā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija, vai nodot lietu atpakaļ sprieduma taisīšanai Vispārējā tiesā.

147. Prasība ir gatava izspriešanai, jo ir konstatēts, ka Komisija nebija pilnvarota pieņemt apstrīdēto lēmumu.

148. Tātad Spānijas prasījumi ir jāapmierina un apstrīdētais lēmums ir jāatceļ.

VI. Par apstrīdētā lēmuma seku atstāšanu spēkā

149. Ja, kā esmu ierosinājusi, Tiesa pasludinās apstrīdēto lēmumu par spēkā neesošu, pamatojoties tikai uz piekto pamatu, tam būtu jāsaglabā sekas saskaņā ar LESD 264. panta otro daļu, līdz tas tiks aizstāts ar atbilstošu darba mehānismu.

150. Protams, es neizslēdzu iespēju, ka Kosovas NRI varētu ļoti plaši piedalīties regulatoru valdes, darba grupu un biroja valdes darbā, jau tieši pamatojoties uz *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta pirmo daļu un SAN ar Kosovu 111. pantu.

151. Tomēr vismaz *BEREC* regulas 35. panta 2. punkta otrajā daļā minētie nolīgumi par finanšu iemaksām un *BEREC* biroja personālu neizriet tieši no regulas. Tāpēc to atcelšana varētu apdraudēt Kosovas NRI dalību, lai gan iepriekš minēto iemeslu dēļ tā jau ir juridiski paredzēta neatkarīgi no īstenošanas pasākuma.

152. Turklāt jāatzīmē, ka lēmumi par citu Rietumbalkānu trešo valstu NRI dalību ir ar tādu pašu nepilnību kā apstrīdētais lēmums. Tomēr tie nav šīs tiesvedības priekšmets, tāpēc Tiesai šajā ziņā nav jāsniedz nekādi secinājumi. Tomēr būtu lietderīgi arī šos lēmumus aizstāt ar darba mehānismiem starp *BEREC*, *BEREC* biroju un atsevišķām NRI.

VII. Tiesāšanās izdevumi

153. Atbilstoši Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.

154. Atbilstoši šā paša reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

155. Tāpēc Komisija sedz savus, kā arī atlīdzina Spānijas tiesāšanās izdevumus.

VIII. Secinājumi

156. Tāpēc iesaku Tiesai lemt šādi:

1) Atcelt Vispārējās tiesas 2020. gada 23. septembra spriedumu Spānija/Komisija (T-370/19, EU:T:2020:440).

2) Atcelt Komisijas 2019. gada 18. marta Lēmumu par Kosovas nacionālās regulatīvās iestādes dalību Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādē.

3) Atceltā lēmuma sekas tiek saglabātas, līdz tas tiek aizstāts ar darba mehānismu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1971, ar ko izveido Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi (*BEREC*) un *BEREC* atbalsta aģentūru (*BEREC* birojs), 35. panta 2. punktu.

4) Eiropas Komisija sedz savus, kā arī atlīdzina Spānijas Karalistes tiesāšanās izdevumus, kas tai radušies tiesvedībā Vispārējā tiesā un Tiesā.